

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2079/2020
09.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Ковачевић, адвокат из ..., против туженог „Balkan news group“ доо Београд, чији је пуномоћник Снежана Ђокић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4412/17 од 11.12.2019. године, у седници већа одржаној 09.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4412/17 од 11.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2854/15 од 13.03.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је незаконито решење туженог бр. .. од 04.03.2010. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде које му припадају по закону, општем акту и уговору о раду за период од јуна 2009. године закључено са мартом 2010. године, исплати укупан износ од 800.000,00 динара у појединачним месечним износима са законском затезном каматом на сваки месечни износ наведеног периода од доспелости, па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 1.440.000,00 динара, односно износ од укупно 18 зарада које би тужилац остварио да ради, са законском затезном каматом на наведени износ од дана пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тражено да се обавезе тужени, да у име и за рачун тужиоца, уплати доприносе за социјално осигурање за утужени период, као неуредна. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 282.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4412/17 од 11.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужиоца и тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2854/15 од 13.03.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца и захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу чл. 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11...55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, које су учињене у поступку пред другостепеним судом, имајући у виду да је другостепени суд правилно и потпуно применио све одредбе процесног закона, које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос на неодређено време код туженог дана 25.10.2008. године на радном месту уредника часописа „ББ“ по Уговору о раду бр. .. од 25.10.2008. године, са утврђеним коефицијентом за обрачун зараде 2,60% (члан 15. Уговора) и договореном зарадом у износу од 80.000,00 динара. Дана 17.02.2010. године, тужени је донео упозорење бр. .. о постојању разлога за отказ Уговора о раду због тога што је тужилац неоправдано изостао са посла у периоду од 01.02.2010. године све до 16.02.2010. године, као дана пријема обавештења непосредног руководиоца о неоправданом изостанку, и то у дане 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 и 16.02.2010. годинем и што у наведеном периоду путем магнетне картице није евидентирао своје присуство на раду, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 28. Правилника о раду, односно тачке 18. Уговора о раду. Тужилац није оправдао своје одсуство са рада ни на један од законом дозвољених начина нити је у року од 24 часа од изостанка, обавестио директора о разлозима спречености за рад. Решењем туженог бр. .. од 04.03.2010. године, тужиоцу је из разлога наведених у упозорењу – због неоправданог изостанка са посла у периоду од 01.02.2010. до 08.02.2010. године, отказан уговор о раду. Решење о отказу уговора о раду исправљено је решењем туженог од 04.03.2010. године и том исправком је утврђено да тужиоцу престаје радни однос 04.03.2010. године. На решењу се налази службена белешка да је дана 08.03.2010. године у службеним просторијама послодавца покушано уручење исправке решења, што је тужилац одбио, па је писмено уручено истицањем на огласној табли послодавца 09.03.2010. године и скинуто са исте 22.03.2010. године.

Током поступка је утврђено да су у априлу 2009. године наступиле статусне промене код туженог, тако што је привредни субјект „Гром инфо“ доо Београд, брисан, а уписан је Привредни субјект „Громко“ доо Београд и да је тужени њихов правни следбеник. Тужилац је радио код туженог у периоду од 25.10.2008. године до 31.10.2008. године, а радни однос отказом уговора о раду му је престао са 04.03.2010. године, када је и одјављен са социјалног осигурања. Тужилац је неоправдано изостао са рада у периоду од 01.02.2010. године до 08.02.2010. године, јер изостанак са посла није оправдао ни на један од законом дозвољених начина, при чему га послодавац није спречавао да долази на своје радно место односно тужилац није имао забрану уласка у зграду. У периоду од јуна 2009. године до марта 2010. године, тужени није исплаћивао

тужиоцу уговорену зараду у утврђеном износу од 80.000 динара. Тужилац је засновао нови радни однос у јулу 2010. године у дневном листу „ВВ“.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду, као и захтев да се тужени обавезе да тужиоцу уместо враћања на рад исплати 18 зарада.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Према одредби члана 179. тачка 3. Закона о раду, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Чланом 28. став 4. тачка 9. Правилника туженог о раду, прописано је да ако запослени не обавести директора о спречености доласка на рад у року од 24 часа од времена када је био дужан да дође на рад, односно тачком 14. ако запослени неоправдано изостане са рада пет радних дана са прекидима у току 12 месеци, односно 3 дана узастопно, онда запослени не поштује радну дисциплину, те не може да настави рад код послодавца.

Уговором о раду који је тужилац закључио са туженим, у члану 18.3. тачка 12. прописано је да ако запослени има више од два неоправдана изостанка у току једног месеца или више од три у току шест месеци, директор може да му откаже овај Уговор о раду и захтева надокнаду штете због изостанка.

По оцени Врховног касационог суда, неосновани су и правно неутемељени ревизијски наводи тужиоца да оспорено решење не садржи правну квалификацију разлога за отказ уговора о раду и да су разлози за отказ симуловани.

У конкретном случају, утврђено је да је тужилац изостајао са посла у периоду од 01.02.2010. године до 16.02.2010. године и да његово присуство на раду у том периоду, послодавац није спречавао, из чега произлази да је изостанак тужиоца са рада био неоправдан и да је својом кривицом учинио повреду радне обавезе и дисциплине, које су интерним актом послодавца и уговором о раду предвиђене као разлог за престанак радног односа. Сходно наведеном, тужиоцу је отказан уговор о раду, на основу члана 179. став 2. и 3. Закона о раду, што је наведено у упозорењу и оспореном решењу, тако да оспорено решење садржи правни основ престанка радног односа. Решење о отказу уговора о раду садржи све елементе из члана 185. став 2. Закона о раду јер је образложено и садржи поуку о правном леку. Такође, решење садржи чињенични опис радње које указују да су наступили отказни разлози из члана 179. ст.2. и 3. Закона о раду и да су били испуњени услови за њихову примену. Облик у коме је решење донето са исправком од 04.03.2010. године, која чини саставни део решења, садржи навод да је тужиоцу радни однос престао 04.03.2010. године. Достављање решења и исправке решења, као аката о отказу уговора о раду, извршено је сагласно члану 185. Закона о раду, будући да решење о исправци није могло бити достављено тужиоцу лично, у просторијама послодавца, због чега је тужени саставио писмену белешку и по истеку 8 дана од дана објављивања на огласној табли послодавца,

решење је достављено, што је сагласно члану 185. ст. 2. и 3. Закона о раду. Пре доношења оспореног решења, тужилац је упозорен о разлозима за отказ уговора о раду, чиме му је омогућено да се о њима изјасни, као и право на одбрану, у смислу члана 180. Закона о раду. Дакле, решење је донето у процедури која је наведеним одредбама Законом о раду, прописана за отказне разлоге дисциплинског карактера, док тужилац није учинио вероватним супротно – да су стварни разлози послодавца за отказ били економски и организациони и да су избегавањем послодавца да му исплати отпремнину из члана 158. Закона о раду, његова права у отказном поступку била повређена због тога што је отказни разлог симулован. Услед статусних промена код правног претходника туженог, нису биле уведене економске и организационе промене, у смислу члана 179. тачка 9. Закона о раду, да би тужиоцу био отказан уговор о раду као вишку запослених.

Имајући у виду да је тужиоцу законито отказан уговор о раду, тужени није дужан да му уместо враћања на рад, исплати 18 зарада које би остваривао да ради, због чега је тужбени захтев у наведеном делу, правилно одбијен као неоснован, применом члана 191. ст. 4. Закона о раду. Према наведеној одредби закона, тзв. паушална накнада штете уместо враћања на рад, досуђује се на захтев запосленог, а обавезе исплате ове накнаде настаје као правна последица незаконитог престанка радног односа. Супротно ревизијским наводима, тужиоцу који је захтевао да му тужилац уместо враћања на рад исплати управо паушалну накнаду, ова накнада не припада, јер му је радни однос законито престао. Тужиоцу припада право на накнаду материјалне штете због неисплаћене зараде, за период до престанка радног односа – 04.03. 2010. године, која му је у овом спору и досуђена.

Ревизијом у преосталом делу, оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања и оцене изведених доказа, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**